

GJENGANGEREN

12. mars 1945. ----- 5. årgang.

Vestfronten.

De allierte forsterker sine armeer i vest til det forestående storangrep mot Tyskland. Amerikane melder at den 15. am. arme er satt inn i vest. -- Den 1. am. arme, som har fått forsterkninger av soldater og artilleri i løpet av natten, har ytterligere utvidet sitt brukede på østbredden av Rhinen med flere hundre meter. De kontrollerer nå et område som er 15 km. langt og 5 km. i dybden. 8 byer på østbredden er allerede i amerikanernes hender og det foregår kamper inne i byen Honnef 7 km. nord for Erpel. En stadig strøm av am. tropper og artilleri går over elva og Remagenbruhodet vil sikkert komme til å danne den sydlige del av en større knipetangsbevegelse mot hjertet av Tysklands tungindustri i Ruhrområdet. Tyskerne har enda ikke satt inn noe alvorlig motangrep, men har opprettholdt en kraftig artilleriild mot de am. stillinger, særlig mot Ludendorfbraa. Amerikane har imidlertid inntatt enda noen høydedrag rundt brufestet og den tyske kanonild har avtatt. Heftige tyske flyangrep mot området er slått tilbake med store tyske flytap. I ett angrep mot brua ble 23 t. fly skutt ned av 47. Allierte jagere patruljerer stadig over området. De am. styrker er i bevegelse nordover mot Köln. -- På den brit. kanad. front ble Weselbruhodet utslettet igår etter 4 ukers voldsomme kamper mot tyskernes beste tropper. De brit. kanad. avd. har hele tiden ligget under kraftig tysk artilleriild. De har sikret flanken for det am. angrep i syd. Brit. offiserer hevder at tallet på tyske faldne i forhold til fanger ligger langt høyere enn gjennomsnittet under hele krigen. Også britenes tap er stort. De har tatt 21 000 tyskere til fange. 1. og 3. am. arme har forent seg ved Andernshof nord for Koblenz og har avskåret store tyske styrker, ialt 23 000. Tusenvis av fanger og store lagre er tatt. De all. styrker står 1 km. fra Koblenz, i en halvsirkel rundt byen. I løpet av 17 dager er det tatt 163 700 t. fanger på vestfronten foruten enorme mengder av matvarer, forsyninger og krigsmateriell. Det er også tatt meget utstyr og befordringsmidler på grunn av tyskernes bensinmangel. Hele tyske divisjoner er satt ut av kamp. Volkssturms kampevne er elendig. De har ingen uniform og kaster armbindet så snart det gis anledning til det for å bli betraktet som almindelige sivile. Brit. commandostyrker angrep Schouven-øya nord for Walcheren (Holland) i går kveld.

Luftkrigen. -- Amerikanske bombefly fortsatte luftoffensiven mot Tyskland idag igjen. Nærmere enkeltheter foreligger ikke. Over 1000 tunge brit. b.fly var over Essen igår ettermiddag i et ødeleggende flyangrep hvor det ble kastet 4 500 tonn høyeksplosive bomber over de viktigste fabrikker i byen i løpet av 1/2 time. Formålet med dette angrep var å gjøre veier og jernbaner ufarbare. Mange hundre jagere eskorterte bombeflyene. Det var liten luftmotstand. Tidligere på dagen var 1200 am. b.maskiner inne over Tyskl. og angrep ubåtverfter og oljeraffinerier i Hamburg og Kiel. 4 fly savnes. Inatt fortsatte mosquitofly offensiven mot Berlin for 20. natt i trekk. Av en rapport fra 21. tyske armekorps' hovedkvarter, som er faldt i am. hender, framgår det at det ikke er noen større fabrikk i Ruhr av noen betydning, som ikke er blitt ødelagt eller skadet. Og de store byer i Ruhrområdet er for størstedelen lagt i ruiner. 2/3 deler av Düsseldorf, 1/2parten av Dortmund og 3/4 deler av Hamburg ligger i ruiner. Hamburg og Berlin er de mest herjede tyske byer. Brennerp. er fransdeles blokkert for gjennomg. trafikk etter bombing.

Ostfronten. -- Marskalk Rokossovskis styrker har rykket inn i fristaden Danzig og nærmer seg byen Danzig fra 3 kanter og holder på å isolere den fra Gdynia i nord. Russerne står bare 13 km. fra Danzigerbukta og 25 km. fra Gdynia. Alle arbeidsføre menn i Danzig er oppfordret til å forberede seg på beleiring. Andre kolonner som støter fram til Ostersizjøen lenger vest har tatt byen Leba ved havet. 1000 tyskere ble tatt til fange og 51 lokomotiver og 12 troppetog erobret. Russerne kontrollerer nå en 200 km. lang strekning langs Ostersizjøkysten og byen Kolberg blir hurtig ryddet for fiender. Det russ. flyvåpen har angrepet fergetrafikken over Oder og senket 3 transportskip i evakueringshavnen Pillau. Russerne behersker nå praktisk talt hele Pommern øst for Oder. Russisk artilleri bombarderer Stettin. 2500 tyskere faldt i Pommern igår. Det foregår heftige kamper om overgangen over Oder syd for Stettin. Tyske meldinger om at russ. er rykket inn i Küstrin er ikke bekreftet fra Moskva. -- Tyskerne fortsetter sine rasende angrep nord og nordøst for Balatonsjøen i Ungarn. De har hatt litt framgang men liden veldige tap. 2000 tyskere faldt under kampene igår og 152 tyske tanks ble ødelagt under et stort tankslag som nå har vart i 6 dager. På lørdag ble 162 t. tanks ødelagt her. Tyske fanger uttaler at de hadde ordre om å nå fram til Donau for enhver pris. General Weysen skriver, Russerne sier at disse heftige angrep ved Balatonsjøen nå har funnet sted i 6 dager på rad. Hva er meningen med det? Siden tyskerne ikke klarte å hindre russernes erobring av Budapest har nazistene lovet det tyske folk et motstøt i øst, som skulle forbedre stillingen til tyskernes fordel på radikal vis. Men et motstøt ved Oder ville imidlertid ha vært nytteløst og uten verdi hvis russ. nådde fram til Bratislavaåpningen og Wien i sør. Den tyske motoffensiv har må derfor sees som et ledd i et desperat forsøk på å stoppe russernes videre framgang i øst.

Italia fortsetter de all. å rykke fram fra fjell til fjell mot Bologna. Et ubekreftet rykte forteller at tyskerne er i ferd med å trekke sine tropper ut av Italia.

Stillehavet. -- Amerikanerne har gått iland på Mindanao, den nest største øy i Filipinene. De gjør god framgang og kom helt overraskende på jap. De erobret hurtig 4 landsbyer. Dette var den 21. øy i Filipinergruppen som am. har gått iland på. Kampen om Iwojima nærmer seg avslutningen. Resten av jap. er trengt sammen på den nordre del av øya. Flyangrepene på selve Japan fortsetter med store styrker. I Burma pågår det voldsomme kamper i Mandalay. På Mandalayhøyden er japanske selvmordstropper utslettet. I Nord-Burma har kin. kommunisttropper rykket 8 km. videre fra Lassio. Den 9. mars gikk de jap. styrker på offensiv mot de franske styrker i Indo-Kina. -- Den norske regj. har fått en kreditt på 16 milli. dollars i USA til gjenopbygn.arbeid. Den greske regjering er innbudt til å la seg representere ved San Francisco-konferansen.

Krigsoversikt pr. 12-3-45. --- I uken som gikk har sensasjonene avløst hverandre i rask rekkefølge både i øst og vest. De all. i vest stormet fram og besatte hele vestbredden av Rhinen fra Nijmegen til Koblenz, en strekning på over 200 km. De har nå det mål i sikte som de gikk inn i krigen for i 1939: Å knuse Hitler og hele hans verk. I hele vinter har værforholdene lagt de største hindringer i veien for de all. krigføring, og attpå til skulle verdens sterkeste festningslinje kjempes ned. Det har vært en meget utakknemlig job med motgang og små resultater. De kjente dikterord om at: Jo større sak dess tyngre tak, men detso større seier, karakteriserer på en utmerket de alliertes strålende gjennombrudd i vest.

Onsdag den 7. mars erobret den 1. a. armé jernbanebrua over Rhinen ved Remagen i uskadd stand, gikk over elva og besatte byen Erpel på den østre Rhinbredd rett overfor. Det am. angrep kom så overraskende på tyskerne at brua ikke ble sprengt. Det var liten motstand, og enda har ikke tyskerne vært istand til å gå til noe alvorlig motangrep, da de ikke vet når og hvor det neste framstøt over Rhinen kan komme. "De militære idiotene" har tilsynelatende lammet det tyske forsvaret. Amerikane sier selv at når vi har mødt samme motstand tidligere har vi bare kjørt videre framover. Overgangen betyr at de all. ikke vil ta noen pust i framstøtet, og bare det at dette bruhodet eksisterer, har en veldig betydning, både militært og moralsk. Tusener av tropper tanks og forsyninger av alle slag strømmer over Rhinen og bruhodet blir stadig utvidet og befestet. De tyske styrker vest for Rhinen har fullstendig mistet pusten. Kaos og forvirring hersker blant troppene, som er i villrede om hvor de kan komme tilbake over Rhinen. Og fangetallet stiger jevnt og sikkert. Gjennomsnittlig 6 000 tyskere overgår seg pr. dag i vest. Det ser ut til at våre hjemlige naziavisers spådom forrige mandag om at den uken, som da lå foran oss, kanskje ville bli krigsavgjørende, har slått til, om enn på en annen måte enn de samme angstfylte naziorganer mente. -- Og 500 km. lenger øst, mindre enn fra Oslo til Trondheim, står de seierrike russ. hærer ferdig til sprang. Hele området mellom og Oder er blitt krigsskueplass. By etter by over hele Tyskland blir lagt i ruiner og tusener på tusener med tyskere må dø for å skaffe Hitler, Himmler og deres quislinglakeier noen dagers lenger levetid. For en gangs skyld får nå tyskerne føle litt av den elendighet de i 2 verdenskriger så rikelig har øst ut over andre nasjoner. Etter en rekke sensasjonelle seire ~~er~~ har russ. nådd Østersjøen på bred front, og behersker hele Oders østbredd like til havet. Danzig er på skuddhold og Stettin ligger under granatild. Flankene er sikret og skredet ~~kan~~ på sentralfronten mot de indre deler av Naziland kan løses når som helst. For tyskerne vet ordet av det vil være allierte fra øst og vest møtes midt inne i Tyskland, og snart vil vi for siste gang få lese i våre naziaviser at tyskerne har slått alle angreps-tilbake og must all fiendtlig motstand i fødselen.

Det er imidlertid Hitlers plan at når de ordinære styrker er slått skal sivilbefolkningen fortsette med partisankrig over hele Tyskland. Med den grundighet som særpreger tyskernes djævelske krigføring er det forlengst utarbeidet nøyaktige planer for en slik gueriljakrig i de områder som etter hvert blir besatt av de allierte. Hittil har det imidlertid vist seg i det ene land etter det annet og i de besatte deler av Tyskland også at når det vanvittige naziskallet faller og nazibandittene er fanget eller jaget vekk, så viser befolkningen slett ingen nazistiske symptomer, men puster lettet over endelig å være befridd fra naziakket. Og selv tyskerne føler forandringen som en brielse og kan endelig leve som mennesker etter 12 års mareridt under gestapo og angiverterror. Noen lyst til å drive partisankrig har de heller ikke vist hverken i øst eller vest. Når en minnes Goebbels propaganda er det en stor overraskelse å se at befolkningen i de okkuperte områder i Tyskland er så fullstendig likegyldig overfor parolen om fortsatt motstand og at de er helt på det rene med at krigen er tapt for Tyskland.

Men i Berchtesgaden samler Hitler enorme masser av våpen, mat og materiell. Han har bare en eneste tanke: å slåss til den siste tysker.

Medlidenhetskampanjen. --- Kan den kampanje som naziavisene daglig fylles av ha den tilsktede virkning på det norske folk? Første gang denne kampanje ble satt igang var da de allierte for alvor satte inn sine flystyrker over Tyskland. Det het seg da at dette var de grusomste overgrep og terrorhandlinger som noengang var begått, og det appellertes til all verden om å reise seg mot overfallsmennene. Appellen kom også til Norge, men vi hadde følt de virkelige terrorhandlinger, ikke av de allierte, men av den nasjon som nå appelerer til medlidenhet. Hvem overfalt vårt forsvarsløse land? og bombet våre åpne byer hvor det ikke fantes hverken militære anlegg eller soldater? Jo det var de som nå skriker. Det norske folk glemmer ikke så lett den overløst de har lidt og de overgrep som er begått. I hvilken utstrekning vil vi først få kjennskap til når vi er befridd for overfallsmennene. Avisene er fulle av beskrivelser av russernes terrorhandlinger, mord drap og voldtekt, især det siste, og i detaljerte beskrivelser. Disse beskrivelser har de fått eller laget på grunnlag av uttalelser av folk fra byer som har vært erobret og gjenerobret av tyskerne. Norge er erobret, men det er ikke befridd og vi har derfor ikke anledning til å beskrive hva våre ubudne gjester har vært istand til å prestere av raskap her i landet. Det norske folk reagerer sundt mot alle overgrep og forbrytelser, men vi må holdes undskyldt for ikke å kunne føle medlidenhet eller sympati med et folk som er kjemisk renset for sådanne følelser.

Hvor langt vil NS med sine horder drive det her i landet? Man har så lenge sett og hørt om gangstere og gangstermetoder og særlig amerikanske at vi plutselig en dag tror vi ~~er~~ befinder oss i Amerika. Vi spaserer fredelig hjem fra vår arbeidsplass da vi plutselig blir anropt av en som kommanderer: Hands up og mars til veggen. Vi får såvidt tid til å se oss om og ser en tropp på 7 mann, quislinger med geværsiktene på oss. Jeg får nvisket til kameraten: Nå du som sa det ikke fantes gangstere i Norge. Ransakningen begynner. Man beføles overalt, og man spør seg selv: hva leter de etter? Er det av redsel for sin egen sikkerhet eller er det for å inngyde det norske folk en redsel for hvilken makt de representerer. Et par slitne, forsvarsløse arbeidsfolk til muren. 7 mann, overløpere, bevæpnet til tennene. Hva sa folk som så det? De svor en hellig ed på at regnskapets aksl komme. Hvem blir da stående fattige og forsvarsløse ved muren?

Portforbudet i Bergen er nå endelig opphevet fra 1. mars etter å ha vart i nesten 3 måneder. Det begynte med utskrivning av ny borgervakt. Bl.a. skal de stå vakt ved de takeksatere som nå er stillet opp over hele byen i en avstand av 50 a 60 meter. Disse fustasjer skal röklegge byen under bombeangrep.